

Høyre har lovet psykologboom

Blir Bent Høie (H) helseminister, vil han måles på om han klarer å fylle det store behovet for psykologer i kommunene, har han sagt til Adresseavisen.

TEKST

Tor Levin Hofgaard

PUBLISERT 4. oktober 2013

Valget er over. I skrivende stund vet vi hvem som vant – men ikke hvem som skal regjere, eller ut fra hvilken plattform. Det vi imidlertid vet, er at det flertallet vi fikk etter valget, har lovet å satse på psykisk helse generelt, og på psykologer spesielt. Listen over politiske utspill er lang. Høyres folk har sagt at den nye regjeringen om fire år skal måles på om det er kommet en psykologboom i norske kommuner. I valgkampen var Høyre for lovfesting av psykologer i kommunen. Partiet vil ha en plan for å sikre rekrutteringen over tid, og etablere en finansieringsordning som gir et varig tilbud. Det skal bli like lett å komme til psykologen som til fastlegen, har nestleder Bent Høie lovet. Det er å legge lista høyt for de neste fire årene.

«Det skal bli like lett å komme til psykologen som til fastlegen, har nestleder Bent Høie lovet»

Psykologforeningen ser positivt på at det største partiet i en ny regjering så klart har garantert for etablering av lett tilgjengelige psykologtjenester i Norge. At det skal forhandle med partier som Venstre, som har vært minst like tydelige, gjør at Psykologforeningen tillater seg å være forventningsfulle.

Samtidig er det noen fallgruver hvis vi legger partiprogrammene til grunn. Høyre – og Venstre – har for eksempel programfestet å vurdere å overføre poliklinikkene (DPS) i sykehusene til enkelte større kommuner. Poliklinikkene i psykisk helsevern er relativt nye i Norge. Men de skal sørge for hoveddelen av behandlingstilbudene innenfor psykisk helse i spesialisthelsetjenesten. Først i de siste årene er dette begynt å fungere etter hensikten. Men det gjenstår fortsatt en del før vi får en like spisset og kompetent spesialisthelsetjeneste som i somatikken – med DPSene som sentrale.

Psykologforeningen vil derfor sterkt advare mot å starte eksperimentering med organisasjonsformene nå.

Både Høyre og Venstre har foreslått å flytte dagens avtalespesialister til kommunen. Dette fremstår som en skinnløsning, fordi det ikke gir økning av

behandlingskapasiteten for befolkningen. Dessuten vil det kunne føre til at de pasientene som trenger psykologisk behandling over lang tid, mister tilbudet sitt. For denne pasientgruppen er avtalespesialistsystemet et supplement til poliklinikkene i sykehusene. Og i realiteten trenger vi også flere av disse, i tillegg til de psykologene. Folkehelseinstituttet har påpekt at vi trenger i kommunen.

Høyres løfte om fritt behandlingsvalg ble høyt profilert i valgkampen, til applaus fra Fremskrittspartiet. I en blå-blå regjering med støtte fra KrF og Venstre er det altså tenkelig at vi selv skal kunne velge privat eller offentlig behandling på skattebetalernes regning. Både Legeforeningen og Sykepleierforbundet har vært sterkt kritiske, og advart mot dette. Psykologforeningen deler bekymringen.

En slik innretning for helsetjenesten kan undergrave det offentlige tilbudet. De offentlige sykehusene må prioritere de dårligste pasientene, drive forskning og utdanning, og prioritere strengt både drift og investeringer. De private vil utelukkende behandle de lettere og mindre kompliserte problemene, uten de samme ramme- og prioriteringsbetingelsene. Ettersom den nye regjeringen neppe vil avvikle systemet med aktivitetsbasert finansiering, er det lett å se for seg at de offentlige sykehusene med dette mister de fleste pasientene som gir gode inntekter, og som nettopp skal finansiere alt det andre sykehusene skal drive med. Da blir det lite igjen til opprustning og modernisering og til styrking av fagmiljøer, utdanning og forskning.

Begrunnelsen de nye regjeringspartnerne har brukt, er køene i helsetjenesten. Det er forståelig at slike retoriske poeng blir brukt i valgkamp. Og det er sikkert slik at noen opplever å komme for sent til hjelp. Men å gjøre køer i seg selv til et bevis på en sviktende helsetjeneste er unyansert. Køer oppstår av mange grunner. Medisinske fremskritt er én årsak. En annen er troen på at all smerte i livet kan – og bør – fjernes av helsevesenet, og at det er helsevesenets ansvar. Det bør den nye regjeringen reflektere over før den begynner å bruke skattepenger på private sykehus fremfor på å gjøre de offentlige enda bedre.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 50, nummer 10, 2013, side 1041

TEKST

Tor Levin Hofgaard, president i Norsk psykologforening